

Dagvattenstrategi för Haninge kommun

Dagvattenstrategin har antagits av miljö- och byggnadsnämnden 2005-01-26, tekniska nämnden 2005-02-09 och kommunfullmäktige 2005-04-04.

Rapporten har utarbetats av en arbetsgrupp i vilken följande personer har ingått:

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen:

Anna Flood, VA

Helena Götherfors Westman, bygg och miljö

Ingela Isaksson, plan

Kommunledningskontoret:

Bengt Grönberg, mark och exploatering

I arbetet har även en referensgrupp funnits för synpunkter:

Kommunledningskontoret:

Mona Eklund, mark och exploatering

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen:

Leif Engström, VA

Kjell Johansson, bygg och miljö (t o m 2004-01-31)

Hans Kristiansson, VA

Bo Källqvist, teknik

Petra Lindvall, teknik

Göran Norin, bygg och miljö (fr o m 2004-02-01)

Anders Svensson, teknik

Sammanfattning

Dagvatten är vatten från regn och smält snö som rinner av markytan. Tidigare har dagvatten förts orenat ut i närmaste vattendrag via ledningar. Efterhand har kunskaperna om miljöriskerna med dagvatten ökat och nuvarande lagstiftning ställer också krav på förbättrad dagvattenhantering.

Dagvattenstrategin omfattar allt dagvatten i kommunen men tyngdpunkten läggs vid bebyggd mark där de största problemen finns. Strategin är ett verktyg för att vidta rätt åtgärder redan vid planering och byggnation. De befintliga systemen åtgärdas där det är miljömässigt befogat och praktiskt genomförbart. Åtgärderna prioriteras i en separat åtgärdsplan.

De övergripande principerna för dagvattenhantering i Haninge är enligt strategin att

- bevara den naturliga vattenbalansen
- undvika översvämningar
- förhindra att föroreningar når dagvattnet, åtgärder vid källan
- rena förorenat dagvatten
- utnyttja dagvattnet för att skapa vackra miljöer

Riktlinjerna som föreslås i denna strategi stämmer överens med kommunens övriga miljömål, såväl som med de nationella och regionala.

Strategin avslutas med en genomförandedel som behandlar hur strategin ska användas i arbete med dagvattenfrågor i Haninge kommun.

Innehållsförteckning

DAGVATTENSTRATEGI

Inledning	5
Syfte	5
Nuläge	5
Mål	5
Avgränsning	6
Strategi	8
Recipientklassificering	8
LOD - Lokalt omhändertagande av dagvatten	9
Förebyggande åtgärder vid källan	10
Förorenat dagvatten	11
Parkeringar	11
Gator och vägar	11
Industriområden och andra verksamheter	12
Snö	12
Genomförande	13
Ansvarsfördelning	13
Ordlista	16
Bilaga: Mål och lagstiftning	17

Inledning

Kommunstyrelsen beslutade 2003-06-16 att miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen ska ta fram en dagvattenpolicy/strategi. Författare till denna strategi är en arbetsgrupp bestående av representanter från miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen (plan, VA, bygg och miljö, teknik) samt en representant från mark- och exploateringsenheten på kommunledningskontoret.

Syfte

Dagvatten är en betydande källa till förorening av sjöar och vattendrag. Vattenfrågor uppmärksammas alltmer, inte minst genom EU:s vattendirektiv. Direktivet innebär långtgående krav att alla medlemsländer ska uppnå en god ekologisk status i sjöar och vattendrag senast år 2015. Vattenkvaliteten får ej heller försämrats. Ett viktigt led i arbetet är att förhindra den betydande förorening som sker när orenat dagvatten leds till sjöar och vattendrag.

Ytterligare en aspekt är att arbeta för att bevara vattnets naturliga kretslopp med bland annat grundvattenbildning och växtupptag istället för att leda bort dagvatten till ett vattendrag.

Nuläge

Vattnet från Handens sydöstra centrala del renas i Slätmosse. En stor del av Haninges dagvatten rinner dock orenat via diken och ledningar ut till olika vattendrag.

Sjön Drevviken samt Husbyåns båda grenar är de som belastas hårdast av dagvatten från Haninges tätorter. Drevviken är förorenad och drabbad av översvämningar. Husbyåns västra del utgörs av Nytorpsbäcken som slingrar genom Gullringskärret, som är ett källkärr av riksintresse för naturvården. Åar och bäckar drabbas hårt av störstflöden som leder till erosion. Följden av det blir bland annat att vattendraget kan torka ut under en torr period.

Mål

Målsättningen med dagvattenstrategin och tillhörande åtgärdsprogram är att dagvattnet i kommunen ska hanteras på ett funktionellt sätt för samhället och med liten påverkan för miljö och hälsa.

De fem övergripande principerna är:

- bevara den naturliga vattenbalansen
- undvika översvämningar
- förhindra förorening av dagvattnet
- rena förorenat dagvatten
- utnyttja dagvattnet för att skapa vackra vattenmiljöer

De miljömål, lokala och nationella, samt den lagstiftning som denna strategi stödjer sig på finns i bilagan.

Hög vattennivå vid Drevviken

Avgränsning

Dagvattenstrategin omfattar allt ytavrinnande vatten i kommunen. Tyngdpunkten i strategin läggs vid bebyggd mark där de största problemen finns.

Dagvattenhanteringen i Haninge avses att beskrivas i flera steg, där denna del är den första och lägger ut en strategi för hur dagvattenhanteringen ska ske i kommunen. Nästa steg är ett åtgärdsprogram som innehåller rekommendationer till hur man kan åtgärda problem i det befintliga dagvattnetsystemet. Längre fram i arbetet kommer mer detaljerade instruktioner om exempelvis LOD (lokalt omhändertagande av dagvatten) att utarbetas.

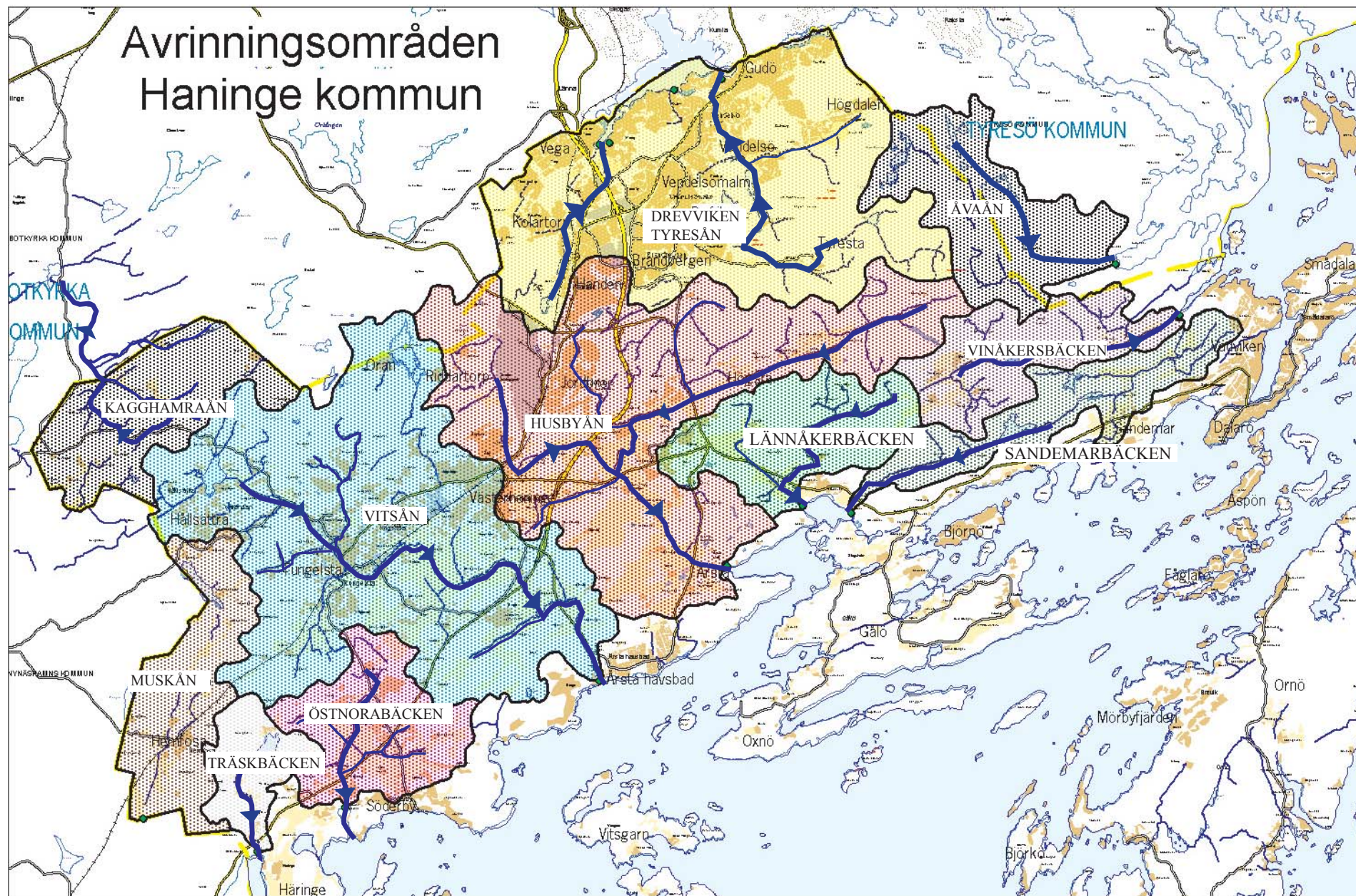
Strategin gäller alla nytillkommande bebyggelser och anläggningar medan åtgärdsprogrammet ska peka ut åtgärder för befintliga anläggningar, med tyngdpunkt på kommunens dagvattennät. En bedömning måste göras från fall till fall där man tar hänsyn till föroreningens betydelse, recipientens känslighet, problem med översvämningar samt förutsättningar att vidta åtgärder på ett tekniskt och ekonomiskt rimligt sätt.

Vattenspegel vid Rudan.

Bilden på motstående sida visar kommunens avrinningsområden. En stor del av kommunens tätorter belastar Tyresåns avrinningsområde, men även Husbyån och Vitsån belastas av dagvatten från tätorterna.

Avrinningsområden Haninge kommun

Strategi

Dagvatten är vatten från regn, snösmältning eller spolning som rinner av från gator, tak, gårdar, grönytor med mera. Mängden dagvatten har ökat i takt med att tätorterna har expanderat. När ett område bebyggs förändras den naturliga vattenbalansen. Stora ytor hårdgörs så att vattnet inte kan tränga ned i marken vilket leder till höga vattenflöden med bland annat översvämningar som följd.

Tidigare har dagvattnet förts orenat till närmaste vattendrag (recipient). Kunskaperna om miljöriskerna med dagvatten har dock ökat och krav ställs på förbättrad dagvattenhantering. Lagstiftningen jämför dagvatten med avloppsvatten, se bilagan.

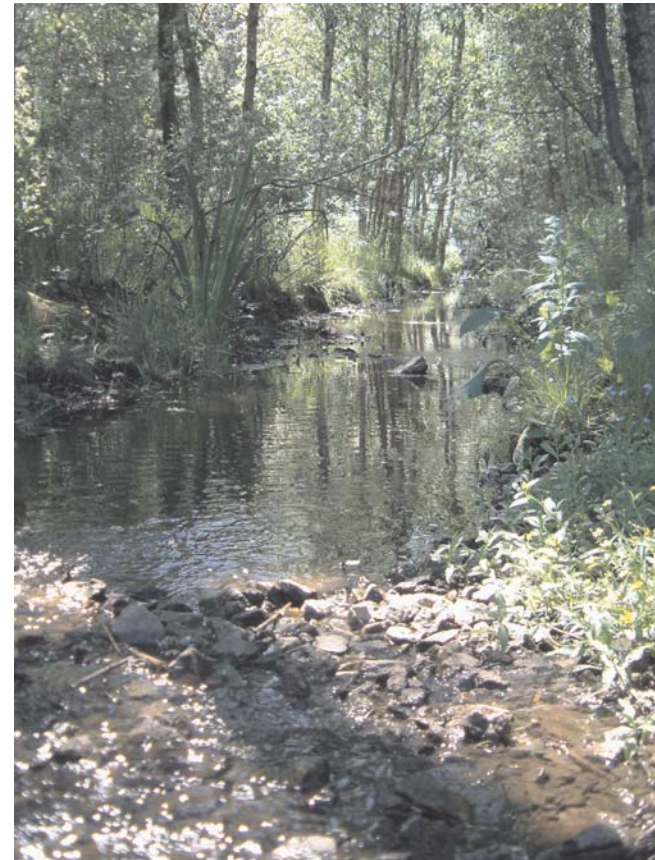
Nedan specificeras de övergripande riktlinjer som gäller för dagvattenhanteringen i kommunen.

- Ny bebyggelse ska lokaliseras med hänsyn till den naturliga vattenbalansen.
- Föroreningskällorna ska minimeras.
- Dagvattnet ska i första hand omhändertas lokalt på egen tomtmark.
- I andra hand ska vattenflödet utjämnas och fördröjas innan avledning till recipient.
- Förorenat dagvatten ska renas före infiltration eller utsläpp till vattendrag.

Recipientklassificering

Vid bedömning av dagvattens miljöpåverkan måste hänsyn tas till vattnets innehåll av föroreningar samt recipientens känslighet.

En officiell recipientklassificering kräver noggranna inventeringar och är ännu inte utförd. En försiktig hållning rekommenderas därför tills vidare utredningar har skett. Alla vatten utom Lillsjön och Dammträsk betraktas som mycket känsliga. Lillsjön och Dammträsk är redan idag kraftigt påverkade av dagvatten.

Slätmosens utlopp

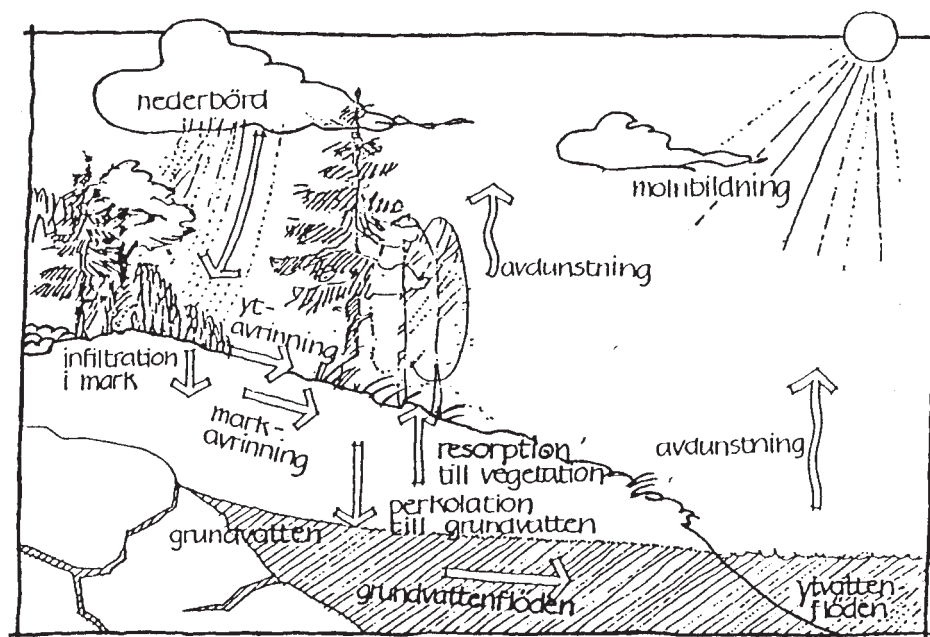
LOD – Lokalt omhändertagande av dagvatten

- Avrinningen från en tomt/markområde ska inte öka efter exploatering jämfört med före.
- Utvärdering av de geologiska förhållandena ska ligga till grund för lokalisering och dimensionering av anläggningar.
- Takvatten ska infiltreras.
- Dagvatten från vägar med fler än 15 000 fordon/dygn ska renas innan infiltration eller avledning till recipient.
- Parkeringsplatser för mer än 50 bilar ska anslutas till slam- och oljeavskiljare.
- I bygglovprocessen ska kommunen verka för att dagvattnet så långt som möjligt omhändertas lokalt.

Närheten till vatten är en uppskattad tillgång i Haninge kommun

Lokalt omhändertagande av dagvatten syftar till att behålla den naturliga vattenbalansen så långt det är möjligt. Hänsyn till vattenbalansen ska tas redan vid lokalisering av bebyggelse. Dagvattnet ska infiltreras. Är det inte möjligt att infiltrera ska vattenflödet utjämnas och fördröjas innan avledning, till exempel genom fördröjningsmagasin eller flacka diken.

Vattnets naturliga kretslopp. Vid byggnation ökar andelen hårdgjorda ytor och därmed ytavrinningen. Grundvattenbildningen försvåras.

Rent dagvatten ska inte blandas med förorenat dagvatten. Takvatten är ofta rent och kan infiltreras utan föregående rening. Dagvatten från större parkeringar ska renas innan det infiltreras eller avleds, se mer under avsnittet om förorenat dagvatten.

Det finns platser och situationer när det är olämpligt att infiltrera dagvatten.

Infiltration är inte lämpligt i följande fall:

- om marken är förorenad
- om marken har dålig genomsläpplighet
- i skyddsområden för grundvattentäkter
- om dagvattnet är förorenat

I samband med exploatering eller omfattande ombyggnationer av en fastighet ska exploitören, senast i samband med byggsamrådet, redovisa hur dagvattnet ska hanteras inom fastigheten.

Förebyggande åtgärder vid källan

- Byggnader och övriga konstruktioner bör bestå av material som ej förorenar omgivningen.

Dagvatten förorenas av många små källor och det är viktigt att sprida information och skapa attityder som värnar våra vattendrag.

Det mest effektiva sättet att undvika förorening av dagvatten och senare vattendrag är att inte tillföra skadliga ämnen till dagvattnet.

Mängden fria metallytor bör minimeras liksom naturfrämmande metaller såsom koppar och zink, till exempel bör koppartak och förzinkade belysningsstolpar undvikas.

Bilismen är den otvetydigt mest betydande källan för dagvattenförorening och sprider både organiska gifter och tungmetaller. Det är därför viktigt att verka för ökad användning av miljövänligare transportmedel genom information och planläggning.

Målade stolpar anger en tredjedel så mycket zink som omålade

Förorenat dagvatten

- Förorenat dagvatten får ej tillföras mark eller vattendrag utan föregående rening.

Vilken rening som behövs eller vilket vatten som kan anses behöva renas beror på vad vattnet innehåller, vilken markanvändning som bedrivs inom området, vilka egenskaper recipienten har samt vilken risk som finns för stora oförutsedda utsläpp.

I så stor utsträckning som möjligt bör naturliga metoder utnyttjas för omhändertagande och rening av dagvatten. Öppna system för fördröjning och avledning ska prioriteras. Tekniska lösningar som till exempel oljeavskiljare och brunnsfilter kan behövas vid höga föroreningshalter.

Reningskravet gäller alla nytillkomna anläggningar, men kan komma att gälla befintliga anläggningar där det är befogat med hänsyn till utsläppsmängder och recipientens känslighet.

Parkeringar

- Om parkeringen har fler än 50 bilplatser ska vattnet renas i oljeavskiljare med filter, så kallade klass 1 avskiljare.

Vatten från parkeringar innehåller olja, metaller och gummirester. Avskiljaren ska dimensioneras så att den klarar ett 2-års regn. Utgående vatten från oljeavskiljaren får maximalt innehåll 5 mg opolära alifatiska kolväten per liter. Konstruktion, dimensionering med mera av slam- och oljeavskiljare, ska ske enligt europanorm (EN 858-1 och EN 858-2).

Gator och vägar

- Vatten från vägar och gator med mer än 15 000 fordon per dygn ska genomgå rening innan infiltration eller avledning
- Vid nyanläggning av hårt trafikerade gator och vägar ska dagvattensystemet utformas så att föroreningarna i vattnet kan avskiljas.
- Om särskilda skäl föreligger till exempel risk för grundvattenförorening i området, att vägen belastas av kemikalietransporter eller om recipienten anses vara känslig krävs rening även på mindre vägar.
- Avledning av dagvatten ska anordnas så att skadeverkningar vid miljöolyckor begränsas.

Rondell vid Rörvägen, Jordbro företagspark

Vatten från vägytor är förorenat av bland annat metaller, olja och andra organiska miljögifter. Föroreningshalten beror på trafikens intensitet. Förutom föroreningsproblemet finns en risk för större utsläpp vid olyckor särskilt vid vägar där farligt gods transporteras.

Riktlinjen att vatten från vägar ska renas om vägen har större trafikintensitet än 15 000 fordon/dygn grundar sig på ett antagande där omkringliggande mark är relativt störningstålig. Om vägen avvattnas mot ett känsligt område eller om det förekommer transport av farligt gods ska ytterligare försiktighetsåtgärder vidtas, till exempel tätt dike med avskärningsmöjlighet. Reningsbehovet måste därför avgöras för varje nybyggt objekt.

Vatten från vägar med en fordonstrafik under 15 000 fordon per dygn ska infiltreras eller, om marken ej tillåter det, fördröjas.

Industriområden & andra verksamheter

- Vattnet ska renas inom fastigheterna. Reningskravet gäller även vägar i området.
- Spillzoner ska ha tak och ledas till spillvattennätet via oljeavskiljare. Påfyllningsplatser till cisterner ska vara inbyggda och försedda med spillbehållare.

Dagvatten från industriområden innehåller olja, metaller och gummirester. Det förekommer risker i form av transporter av diesel och andra kemikalier och lagring av stora mängder kemikalier utomhus, till exempel diesel. Fastighetsägaren har ansvar för att förebygga läckage eller haveri, se kommunens policy för lagring av kemikalier och farligt avfall.

Snö

- Snö från förorenade områden ska renas som motsvarande dagvatten.
- Snö ska i möjligaste mån lagras lokalt. Utrymme för snölagring bör beaktas vid planläggning.

Snö som ligger på gator och parkeringar kan innehålla högre halter av föroreningar än respektive dagvatten på grund av att den ligger längre.

Tuvvägen i vinterskrud

Genomförande

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen bär huvudansvaret för att genomföra dagvattenstrategin.

Berörda parter så som fastighetsägare, konsulter, tjänstemän, politiker och allmänheten, ska informeras för att dagvattenstrategin ska kunna genomföras. Informationen måste anpassas till olika målgrupper och olika informations-skrifter bör tas fram för dem.

Ansvarsfördelning

En medvetenhet om dagvattenfrågorna måste finnas i alla skeden såväl i detaljplan, bygglov, projektering som i anläggningskedet. Ju tidigare i plan-processen som naturförutsättningarna för LOD beaktas desto större hänsyn kan tas till dem.

Planavdelningen

Översiktlig planering

Översiktsplaner bör visa den övergripande strukturen av avrinningsområden samt var in- och utströmningsområden är belägna. Naturområden kan behöva avsättas om de har stor betydelse för den hydrologiska balansen sett över ett större område, för öppen transport eller infiltration. Översiktsplaner bör ange var dammar, våtmarker eller dylikt kan behöva anläggas samt vilka recipienter som är särskilt känsliga.

Detaljplanering

När planhandläggaren fått i uppdrag att ta fram en detaljplan är det viktigt att ett tidigt samarbete mellan exploatör/byggherre, VA-avdelning, miljö- och parkenhet inleds. Härigenom kan man maximera flerutnyttjande av mark för park, rekreation, dagvattenhantering, pedagogik med mera. Förutsättningar för LOD ska utredas i programarbetet.

Detaljplanen ska ange hur dagvattenfrågan ska lösas och vem som har ansvaret för att genomföra detta. Huvudprincipen är att flödena från området inte ska öka jämfört med innan exploatering. Exempel på faktorer som påverkar dagvattnet och som bör beaktas i planarbetet är höjdsättning, lokalisering och materialval.

Dagvattenhanteringen bör regleras med en planbestämmelse och vidare beskrivas i planbeskrivningen. Kommunen måste dock vara säker på att de naturliga förutsättningarna medger LOD annars kan skadeståndsskyldighet uppstå. Förslag till formulering: *”Dagvatten ska i första hand tas omhand på den egna fastigheten. I andra hand ska fördröjning ske på tomtmark innan avledning sker till det allmänna nätet.”*

Mark- och exploatering

Vid kontakter med byggherrar/exploatörer bör mark- och exploatering i ett tidigt skede göra en lokaliseringsprövning i samråd med planavdelningen. Exploatören/verksamhetsutövaren ska också uppmärksammas på dagvattenstrategins riktlinjer.

Exploateringsavtal

Krav på dagvattenhantering i enlighet med kommunens riktlinjer bör skrivas in i exploateringsavtalet. Det är viktigt att blivande fastighetsägare får information om gällande riktlinjer, exempelvis genom utdelning av denna strategi.

Miljöenheten

Miljö- och byggnadsnämnden är tillsynsmyndighet och kan ställa de krav som behövs för att miljöbalkens bestämmelser efterlevs. Krav kan preciseras på att dagvattnet ska hålla viss vattenkvalitet innan avledning får ske till yt- eller grundvatten. När beslut fattas om försiktighetsmått till skydd för en recipient ska den miljömässiga nyttan vägas mot den ekonomiska rimligheten.

Bygglovsenheten

En viktig förutsättning för LOD är att det finns reglerat i form av avtal eller planbestämmelse. Om LOD inte är reglerat i detaljplan eller om området inte är detaljplanlagt ska bygglovshandläggaren som upplysning ta upp en punkt i beslutet om hur dagvattnet bör tas omhand. Vid bygglovsprövningen ska höjdsättning, bebyggelsens placering och val av byggnadsmaterial beaktas.

Byggherren ansvarar för att dagvattnet hanteras på det sätt som anges i detaljplanen, områdesbestämmelser, bygglov och så vidare. Senast i samband med byggsamråd ska byggherren redovisa hur dagvattenhanteringen ska ske, inklusive de uppgifter som finns på sidan 15 i strategin. Bygglovsgranskaren ska ta ställning till förslaget. Om det är verksamheter som riskerar att förorena dagvattnet ska samråd ske med miljöenheten. Detta gäller till exempel vid byggnation i Jordbro Företagspark, vid anläggande av stora takytor och parkeringsplatser, körytor för tung trafik med mera.

Dagvattenanläggningen ska ingå i byggherrens kontrollplan och den kvalitetsansvarige ska bestyrka att anläggningen utförts enligt beslut.

VA-avdelningen

Befintlig anläggning

VA-avdelningen underhåller och ansvarar för befintligt dagvattennät. VA-verksamheten svarar för rening av det dagvatten som uteslutande kommer från fastigheter om föroreningen är diffus, det vill säga föroreningen härrör från flera små källor från normal bebyggelse. Om dagvattenföroreningen kommer från enskild verksamhetsutövare ska denne bekosta och utföra åtgärder som i första hand ska förläggas till den egna fastigheten.

Fördelning av kostnader för reningsåtgärder

Om kommunen anlägger reningsanläggning för dagvatten från ett befintligt område inom detaljplan ska kostnaderna för dagvattenreningen fördelas mellan VA-avdelningen, parkenheten, väghållaren samt i förekommande fall enskilda verksamhetsutövare eller fastighetsägare.

Om anläggningen renar vatten från mark utanför detaljplan kan kommunen centralt finansiera aktuell del av åtgärden. Kostnadsfördelningen beräknas för varje objekt på andel av flöde och föroreningar.

Teknikavdelningen

Avdelningen teknik innefattar anläggningsverksamhet, vägverksamhet och parkverksamhet.

Parkenheten ansvarar för skötsel av kommunal parkmark, det vill säga detaljplanlagt park- och naturmark samt skötsel av skol- och förskolegårdar. Vid dagvattenåtgärder på parkmark har parkenheten en viktig roll att förena estetik med funktion och säkerhet.

Vägenheten ansvarar för vägunderhåll och utbyggnad av kommunala vägar. Vid reningsåtgärder på dagvatten som innefattar kommunal väg ska vägenheten bekosta åtgärden med en andel som motsvarar vägens bidrag till föroreningen.

Snöupptagning

Snö bortforslas endast i undantag. Snötipp finns för närvarande i Skäggsmo, men ny plats bör hittas för ändamålet. Förorenad snö ska renas som motsvarande dagvatten.

Renhållning

Vägar sopas i april efter snösmältningen. Gatubrunnar slamsugs enligt ett speciellt schema. Den fasta fasen forslas bort, medan den flytande fasen går vidare i systemet. På sikt bör metoder för att rena detta vatten utarbetas.

Övrigt ansvar

Vägverket

Vägverket är väghållare för det nationella vägnätet, i Haninge gäller det bland andra väg 73, Dalarölnken och Gudöbroleden.

Fastighetsägare/ verksamhetsutövare

Alla verksamhetsutövare lyder under miljöbalken. Det betyder bland annat att man ej får släppa ut förorenat dagvatten eller förvara kemikalier på ett sätt som innebär betydande risk för läckage. Miljöenheten har rätt, med miljöbalken som stöd, att ställa krav på renings- eller försiktighetsåtgärder för att förhindra förorening av dagvatten.

Exploatörer/verksamhetsutövare ska redovisa hur dagvattenstrategins riktlinjer ska följas i samband med exploatering eller omfattande ombyggnationer av en fastighet. Uppgifterna ska redovisas senast i samband med byggsamråd.

Följande uppgifter ska finnas i redovisningen:

- Redovisning av dagvattenmängder från området före och efter exploatering, samt mängd dagvatten som alstras inom fastigheten från tak- respektive körytor och parkeringar.
- Tillgänglig mark för infiltration och hur stor del av dagvattnet som avses infiltreras.
- Redovisning av hur dagvattnet ska tas omhand lokalt med konstruktionsskisser och beskrivning. Vid markförhållanden som omöjliggör lokalt omhändertagande skall samråd ske med kommunen.
- Beskrivning av aktiviteter i området, inklusive transporter av skadliga ämnen såsom diesel och antal fordonsrörelser.
- Föroreningsmängder från området.
- Oljeavskiljares typ och reningseffekt.
- Drift- och underhållsinstruktioner inkl driftsansvarig.

Ytterligare krav kan tillkomma.

Ordlista

dagvatten	regn- och smältvatten som rinner av en yta t ex tak och gator	tungmetaller	samlingsnamn för metaller som ofta skadar naturen
detaljplan	plan genom vilken kommunen, efter prövning, styr hur mark får användas och vilka byggnader eller anläggningar som får finnas.	översiktsplan	plan som omfattar hela kommunen och ska ge vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas.
exploateringsavtal	ett avtal som sluts mellan kommunen och en eller flera exploatörer i samband med planläggning eller försäljning av mark		
infiltration	vattnets nedträngande i marken		
LOD	lokalt omhändertagande av dagvatten genom exempelvis infiltration eller gröna tak		
oljeavskiljare	en tank som avskiljer olja från vatten, genom att olja är lättare än vatten. Vanligtvis skiljs slam av också. Moderna avskiljare är utrustade med filter som ytterligare förbättrar reningen.		
opolära alifatiska kolväten	oljor som kan skada växter och djur		
perkolation	markvattnets nedåtriktade rörelse till grundvattnet		
recipient	det vattendrag som tar emot ett utsläpp. Flera vattendrag kan vara recipienter för ett utsläpp om till exempel utsläppet sker i en bäck som rinner mot en sjö.		

Bilaga

Mål och lagstiftning

Nedan listas de miljömål och den lagstiftning som är relevant när det gäller dagvatten.

Mål

Miljöberedningen i Haninge kommun har arbetat fram kommunala miljömål som baserar sig på de femton nationella miljömålen. I arbetet med kommunala miljömål har följande nationella miljömål ansetts vara av störst betydelse utifrån Haninge kommuns förutsättningar och problem: begränsad klimatpåverkan, hav i balans och levande skärgård, levande sjöar och vattendrag, grundvatten av god kvalitet samt god bebyggd miljö.

Dagvattenstrategin bidrar i första hand till att uppnå miljömålen: ingen övergödning, levande sjöar och vattendrag samt god bebyggd miljö. Den kommer även att indirekt bidra till att uppfylla miljömålen hav i balans samt levande kust och skärgård och myllrande våtmarker.

Länsstyrelserna är ansvariga för att bryta ned de nationella miljömålen till regional nivå. Länsstyrelsen i Stockholms län har gjort en översyn av de regionala miljömålen i Miljövårdsprogram 2000. Strukturen följer de nationella miljö kvalitetsmålen.

I kommunens miljöpolicy är miljöarbetet inriktat på tre utpekade målområden. De utpekade målområdena utgår från de nationella och regionala miljömålen och är formulerade utifrån vilka frågor som är särskilt angelägna att åtgärda i Haninge och som kommunen har rådighet över. Ett av de prioriterade målområdena är vatten och avlopp.

Ett av målen för vatten och avlopp i kommunen är: Sjöar och vattendrag ska uppvisa en naturlig, i det närmaste opåverkad vattenkvalitet. Dagvattenstrategin är en viktig del i att åstadkomma detta.

Lagstiftning

Miljöbalken

2 kap. Allmänna hänsynsregler

3 § Alla som bedriver en verksamhet eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iaktaga de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte skall i yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Dessa försiktighetsmått skall vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

9 kap. Miljöfarlig verksamhet

1 § Med miljöfarlig verksamhet avses

- 1. utsläpp av avloppsvatten, fasta ämnen eller gas från mark, byggnader eller anläggningar i mark, vattenområden eller grundvatten,*
- 2. användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för människors hälsa eller miljön genom annat utsläpp än som avses i 1 eller genom förorening av mark, luft, vattenområden eller grundvatten*

Prop 1997/98:45

”Med miljöfarlig verksamhet avses all användning av mark, byggnader eller anläggningar, dvs fast egendom eller fasta anläggningar, som innebär utsläpp till mark, luft eller vatten eller annan olägenhet för människors hälsa eller miljön.”

”Vattenområde definieras som ett område som täcks av vatten vid högsta förutsebara vattenstånd. Det omfattar vattendrag, sjö, annat vattenområde och grundvatten”

2§ Med avloppsvatten avses

1. spillvatten eller annan flytande orenlighet
2. vatten som används för kylning
3. vatten som avleds för sådan avvattning av mark inom detaljplan som inte görs för en viss eller vissa fastigheters räkning
4. vatten som avleds för avvattning av begravningsplats

7 § Avloppsvatten skall avledas och renas eller tas om band på något annat sätt så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. För detta ändamål skall lämpliga avloppsanordningar eller andra inrättningar utföras.

Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

12 § Det är förbjudet att i vattenområde släppa ut avloppsvatten från vattentoalett eller tätbebyggelse, om avloppsvattnet inte har genomgått längre gående rening än slamavskiljning.

Vad som sägs i föregående stycke gäller dock inte om det är uppenbart att sådant utsläpp kan göras utan risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön.

13 § Det är förbjudet att inrätta avloppsanläggning utan anmälan till den kommunala nämnden.

Omslagsbilder: vänstra bilden Beatrice Lundborg
Bilder: s 5 Bengt Grönberg, s 9 Lind, Malbert, Grundvatten i kommunal planering 1988,
s 10 Bengt Grönberg, s 11 Petra Lindvall, övriga bilder är tagna från kommunens bildarkiv

